

آبونه شرائطی

داخلی ، خارجی هریر ایچون
سنه لکی (۲۰۰) ، آلتی آیلنی
(۱۳۰) غروشدور.

[نسخه سی ۵ غروش ،
سنه لکی ۵۲ نسخه در .]

اداره خانه

باب عالی جاده سنه دائره مخصوصه

اخطارات

آبونه بدلی پشیندر

مسلكه موافق آثار مع الممنونیه
قبول اولنور . درج ایدله بن
یازیلر اعاده اولونماز .

الکلیت

دینی ، فلسفی ، علمی ، ادبی هفتلق مجموعه اسلامیه در

صاحب و مدیر مسئول
اشرف ادیب

باش محرر
محمد عاكف

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

عدد : ۳۶۸

۲۹ ذی القعدة ۱۳۳۶

پنجشنبه

۵ ایلول ۱۳۳۴

جلد ۱۵

اقتضا ایدر . نظر دقتدن قاجر لایمسی ایجاب ایدن نقطه بویکی مسلمان دولت آراسنده حکمران اولان تفرقه نیک سبی نه در؟ حقیقه اسباب دین و مذهب یوزند نمیدر؟ یوقسه بشقه براساسه مستند میدر؟ بونلری آراشدیر مق کر کدر .

ارباب بصیرته مخفی دکلدر که: اختلافات سیاسی؛ بعضاً اختلافات مذهبییه نامیه بر ویا ایکی دولتک مقتضای زمانه کوره ایجاد ایتدکاری واهالی آراسنه القا ایلدکاری نفاق و مخالفتدر . تاریخه نظر ایدیلر جک اولورسه ، کوریلور که یک چوق مواد و مسائلده دولتیندن هر بری بولتیقلری اقتضاسی اوله رق امکان الوردیکی مرتبه ده ، اختلافات معلومه یه سبی ایتشار و سنه لرجه مسلمانلری آتش ایچنده بر ایشلردر . حالبوکه : یالکیز بویکی دولتک سیاست داخله سی بویه اولدینی ظن اولنمسون . قرون اخیره ظرفنده سیاست خارجه دخی اختلافات حاضره نیک ازدیاد واشتدادینه مدخلدار اولمشدر . هندستان ایله ایرانک موقع جغرافی اعتباریه قومشو بولملری حسیله ، ایران دولتی روس وانکلیز حکومتلری طرفندن دائماً تحت مراقبه و تضییقاتده بولندیرلشددر . چونکه روس وانکلیز حکومتلری هیچ بر وقت قارشولرنده قوتلی و قدرتلی بر ایرانک بولنمسونی ایسته مامشلردر .

خصوصیه کندیلرنجه معلوم ایدی که: ایکی اسلام دولتک اتحادی، کندیلرینی قوتلی و معظم بر حاله قلب ایدر جکدر . آنک ایچون بیکلرجه آنتریقه و دسیسه ترتیب ایدرک ، بونلرک اتحاد ایدمه ملری خصوصیه چالیشمشلردی . شایان دقت شوراسی ایدی که : روس وانکلیز مأمورلری بر مقتضای منفعت دائماً بر مسلماندن زیاده اسلامپرست کورونیور وایش بجزیریورلردی .

عثمانی و ایران دولتلری آراسنده آره صیره تحوٹ ایدن اختلافات آنلر ایچون موجب استفاده اولمش و بوسیله ایله کندیلرینی طرفینه دوست و هر ایکی طرفی یکدیگره قارشودشمن کوستره رک، آره برده بو وضعیتدن کندیلری استفاده ایشلردر .

ایشته ایران و عثمانی حدود مناقشای دخی آنلردن بری اولوب بومسئله بزم ایچون بیکلرجه فناقلری ایجاد ایتمشدر ؛ وایشته عشار تجاوزاتی نایله حدوث ایدن یک چوق مصادمه لر بومدعاضره شاهد یگانه در .

دوات علیه عثمانیه نیک بو کونکی زمامداران اموری مشروطیتک اوائلنده اساس استبدادی محو ایدن ایران دولت جدیدنه غیر رسمی اوله رق و اشبو حدود اختلافاتی کندی آرامزده دوستانه بر صورتده حل و حسم ایتمه حاضرز . ، بیورمشلردی . ایرانک او کونکی ارباب حل و عقدی دخی بیانات واقعه یی کمال مسرتله قارشوله مشلردی . حالبوکه طرفینک بومیل آرزوسنه کیزی پارمقلر تکرار مانع اولدیلر . درت سنه اولنه کلنجه یه قدر بوسوزلر امتداد ایتدی ؛ انتهایت یه دیکر لرینک مداخله و نظریاتنه کوره ایش کورولدی . مع مافی

طوتمق ، دها زیاده موجب استفاده بر حاله ص- و قق ایچون دولت عثمانیه طرفندن بو دقیقه ده آنلره جدی صورتده یاردم ایتک یک الزمدر .

(اورمان قارده ش) لرمزک یارده احتیاجلری اولوب ، کندیلرینه الک الزم اولان شی ، غیور ضابطان ایله کلیتلی مقدارده اسلحه وجبخانه اولسه کر کدر ؛ بونک تدارکیله او جهتلره اعزامی کیفیتی دولت معظمه عثمانیه ایچون بویوک برشی دکلدر . بویه یامقله حکومت عثمانیه حسیات برادرانه و اسلامیه سنی فعلاً ایرانلی فداکارلره کوستره جک و کنديسنک او کبی عسکری و سیاسی ایشلری تعقیب ایتمکدن غافل و بیگانه اولدیغینی ده اثبات ایش اوله جقدر .

بو مقاله ایله محترم عثمانی رجال وزمامدارانک نظر دقتلرینی بو مهم مسئله یه جلب ایدیورز . بو استرحامز امال ایدیلرسه ، ایلروده عثمانی اصول سیاستی تخطئه ایدمه بیلیمک ایچون بو یازیلری تاریخ خربده جانلی برشاهد مقامنده قید ایدر جکیز .

س . م . ت

عثمانی - ابراه

مناسبات حاضره و آتیه لری

« آقای حاجی میرزا علی محمد دولت آبادی مضر تدریس مقالات » پایتخت مزده انتشار ایدن فارسی العبارة (خاور) غزته سندن عیناً اقتباس و ترجمه اولنمشدر :

قارئین کرامک معلوملری اولدینی اوزره برمدتدنبرو ایران اکابر واعیانندن بر قسمی . انکلیز و روسلره ضدیت و مجاهده ده بولنمق و مملکتک منافعی و قایه ایتک مقصدیه ایراندن حرکت ایدرک و برمدت انکلیز و روس قوتلریله چاریشدندن صوکره کرمانشاهه و کرمانشاه رجعتی . متعاقب بغدادده ، بالآخره ده استانبوله گیشلردی . مشارالیه مملکت افکار و حسیات واقعه لرندن قارئلرمزنی نصیبه دار ایتک ایچون بو کره سر محررمزنی ، اتحاد اسلام بولتیقه سنی تعقیب ایدن ایران اعتدال فرقه سیاسییه رؤسایسندن و علمای بنامدن (حاجی میرزا علی محمد دولت آبادی) حضرتلری نزدینه اعزام ایتمشیدک . پای تحت دولت علیه یه مواصللرندنبری کندیلرنجه حاصل اولان قناعت حقنده واقع اولان سؤاللره بروجهر بیرایانده بولنمشلردر :

— عثمانی - ایران ، بویکی ملت اسلامیه نیک مناسبات حاضره لرله وضعیت آتیه لری حقنده ذات طالبلرینک نقطه نظرینی سؤال ایدمه بیلریم ییم ؟

— افندم ، بویکی ملتک مذهب نقطه نظرندن اوضاع سابقه لری معلوم اولدینی وجهله یک ای دکلدر . انجق بونلرک سنه لردنبرو مناسباتی مسالمت و موافقتله کچدیکنه نظراً ، ظاهراً فنا اولمامسی

مطلوب نتیجہ اللہ ایدیلہ بیلسون . . . بوندہ آردہ مقتضی اولان معاهداتک عقدینہ وابستہ اولوب ، موضوع مزین خارج ورسی مقاماتہ طائد بر مسئلہ در .

بزم ایچون موجب اعتناء واستناد ایکی شی واردی : برنجیسی دینی اولان اتحاد و اتفاق اساساتک تحکیمی وسنلردنبرو آرا یرہ القا ایدیلن اساسی ضدیت ومنافرتک قالدیرلسیلہ ضایع اولان حقوق مشروعه مزک استردادی خصوصاً صلیدر .

بوکون دین ، لسان ، ملیت ، عرق ، اقلیم و قومشوق کی آرلرنده هیچ بر مناسبت اولیان اقوام وملل ، برر بهانه ووسیلہ ایله یکدیگریله بر رابطہ ومناسبت پیدا ایتمکه چالیشدقلری حالده ؛ بیلہمکه ، بو ایکی مسلمان ملت ومملکت بینده من القدیم موجود اولان بونجه مناسبات حسنیه رغماً بر طاقم کوزل ومهم استفاده لردن فصل صرفطر ایدوب ، وقتلرینی نهدن غفلتله کچیریورلر !؟

وجودی الزم اولان بواحد و وسیله اولوق اوزره ، اسلامی جمعیتلر تشکیلی ، کتب مفیده طبع وتوزیعی ، مسلمانلرک انتباهنه یاردم وخدمت ایله جک رسائل وجرائد نشری بوکیفتی بلغاً ماباغ تأمین ایتمکه عامل یکانه اوله بیلیر .

ایکنجیسی تماس ملیدر . شونی دیمک ایسترمکه هرایکی ملتک رؤساء سرآمدانی یکدیگریله اتحاد ایدرک ، کندیلرنجه مهم تلقی ایدیان بر پروگرام تنظیمی مسئله سیدرکه ؛ آتی ده خارجدن وقومی ملحوظ بتون تجاوزاتدن کندیلرینی محافظه ایتمک ویکدیگریله متعلق امور ومعاملاتہ مداخله ایدلامک شرطیلہ ، منافع مشروعه نک جلی خصوصنده سربست بولنقدن عبارتدر .

بو توافقی نظر ملی و اسلامی طرفینک حقوقی محفوظ ومصون قیلار ومناسبات ودادیه واخوتکارانه لرینی هیچ بر وجهله اخلال ایلز . بالجله اسلام زمامدارلری ایچون ، بومساکی تعقیب ایتمکدن بشقه برچاره تصور ایتیم .

بناء علیہ بوایکی مات اسلامیہ نک منافع مشترک نه مفید اوله بیلہ جک یکانه برتدیر ، ایشته بواحد اسلام اولسه کرکدر . چونکه ایچنده بولندیغمز محاربه کونک برنده طبیعتک حکمیلہ ختامه ایره جک ، ائی کوتو هرملتک مقدراتی تعین ایدہ جکدر . ایشته او ملت سعادت مند وبختیاردرکه ، دیگرلرینه قارشو مغلوب ومحکوم موقعنده قالمیوب ، ممکن مرتبه کندی مقدراتی تأمین ایتمش بولنسون .

بالاده عرض ایتدیکم وجهله ملل اسلامیہ ماضیده کی غفلتلرندن عبرت آلا ، استقبالی کورمز وکندی سلامت وخلاصیلری ایچون جان وکوکلدن چالیشمیه جق اولورلرسه ؛ خدانکرده یکور کورینه رهسپار خاک عدم اوله جقلرینه شبهه ایتاملیدر . بالعکس کمال صدق وفایله یکدیگریله تقرب واتحاد ایلز ، وبربرینک نفع وضررینی دوشونورلرسه ؛ بو بادردن خلاص و کامیاب اوله جقلرنده شبهه وتردد قانز .

انصاف ایتلیدرکه هر ایکی ملت عقلایی سنین وفیره دنبرو بودردلره آگاه اولوب ، علاج یشنده قوشیورلر ؛ وایرانلر دها زیادہ اختلافات موجوده نک رفعتہ ساعی و آمادہ بولنورلردی .

شوده مسامدرکه بشیوز سنه دنبری موجود اولان ومملکتک هر طرفه کولک بوداق صالان بر شجره نفاقک قلالری ، بوداقلری ؛ اوله قولای قولای قطع ایدلر . بلکه اتحاد و اتفاق ایله اشبو اغاجی کوکندن قلع ایتلیدر . ایشته سزه اوضاع سابقه دن بر بچل . . .

بوکونکی مناسباته کلنجه : یوقاریده اشارت ایدلیدیکی وجهله ایرانلیر یک اوزون مدت دنبرو کجمنش وقایعک تصحیحی وعثمانلیرله وداد واتحاد تأسیسی خصوصنه یک زیادہ خوامشکر ایدیلر ؛ فصلک بو کیفیتی مکرراً اثبات ایتملردر .

الاصوک تجربه وامتحانک شاهد صحیحی : حرب حاضرده ایران اکابر ورؤسسانک فدا کارلقلری ، انگلیز وروسلرک ایرانده کی اولانجه نفوذ وقدرت لرینه مقابل ایران حکومتہ وعد ایتدکاری یک جوق منافع قارشو ثبات کوستره رک ، دولتی عثمانیه واسلام قارده شلرینه صدق وفا وشیمه دوستی ابراز ایتلری وخصوصیلہ دینداشلق نامنه حکومت عثمانیه ومتفق لرینه قارشو ممکن اولدینی قدر هر نوع فدا کارلقدن کری قالماملری کی ، بیطرفلقله غیر متناصب حرکاتی اختیار وبویوزدن مخاصم دولتلردن بریسی قدر مال وجانجه درلودرلو خساراته کرتنا اولملیدر . برملتک آینه افکاری ، اوملتک اعمال وافعالی اولسی حسیبلہ ، ایرانلیرک بومدت ظرفده کی فدا کارلقلری دخی هانکی طرفله دوست وهانکی طرفله دشمن اولدیغی هرکسه اعلام واثبات ایتدی .

بالکیز نظر تأمله آله جق بر نقطه واردرکه ، اوده : دشمنلرک اللرینه ویریلن بر بهانه یی وسیله اتحاد ایدرک ، ایرانلیرلی اقناع ایتلرله امید اولنورکه ایران ملتی مادام الدهر عثمانلیرله حقیقی برادر اوله رق یشایه جقدر . بناء علیہ دشمنه بهانه ویرمه مک هرایکی طرف چالیشمایدر .

جله جه ماهیتی معلوم اولان معاهدات خفیہ نک افشا وانتشارندن سوکره ، انگلیزلرجه بوکی بهانه لر الله ایتک یکده قولای دکلسه ده هرایکی طرف عقلایی غفلت ایدرک ، قیامش اولان مخالفت قاپولرینی دشمنلر ایچون آجیق بولندیر ماملری اقتضا ایدر .

حیرت ایدیلہ جک دیگر بر نقطه دها واردرکه ، اوده : ایرانلیرله عثمانلی ومتفق لری آرلرنده کی مناسبات مودتکارانه یی بر مقاوله ویا بر معاهده ایله تحکیم ایتاملردرکه ، بونجه تشبثات وتحسسانک ایلروده ائی ثمره لر ویرہ جکنه امنیت ایدیلسون . امید ایدررکه مستقبلده اشبو دوستلغمزه محکم ومتین بر اساس وضع ایدیلرده ، عالم اسلامک دشمنلری هر نه شکل وصورتله اولورسه اولسون ؛ آکا برخلل ابراث ایدہ مزلر .

صوک سؤالکیز اولان « آتی ده نه یایمق لازمکلیز ؟ » فقره سنه کلنجه : ایلروده یاییله حق ایشه بوکون باشلامق لازمدر ؛ یعنی ایجاب ایدن پروگرام اوزرینه اساس حقیقت تحکیم وترصین ایدملیدرکه